

სწავლების მეთოდები

სასწავლო პროგრამა მასწავლებლებისთვის

ლექცია

დადებითი მხარეები

- ❑ იძლევა ერთდროულად სტუდენტთა დიდ ჯგუფის მოცვის საშუალებას
- ❑ შესაძლებელია ცოდნის ფართო სფეროს მოცვა
- ❑ საშუალებას აძლევს მასწავლებელს, გადასცეს მისი საკუთარი გამოცდილება
- ❑ საშუალებას აძლევს მასწავლებელს, მოახდინოს სტუდენტთა ინტერესის სტიმულირება

ლექცია

ნაკლი

- ❑ წარმოადგენს პასიურ პროცესს სტუდენტის მონაწილეობის გარეშე
- ❑ ყურადღება ხშირად იფანტება
- ❑ ცოტა მასწავლებელმა თუ იცის, როგორ შეინარჩუნოს სტუდენტთა ინტერესი და ერთდროულად გადასცეს შესაბამისი ინფორმაცია
- ❑ არ არსებობს გზა, რათა შეიტყო, სწავლობს თუ არა სტუდენტი აქტიურად
- ❑ არა აქვს უკუგება

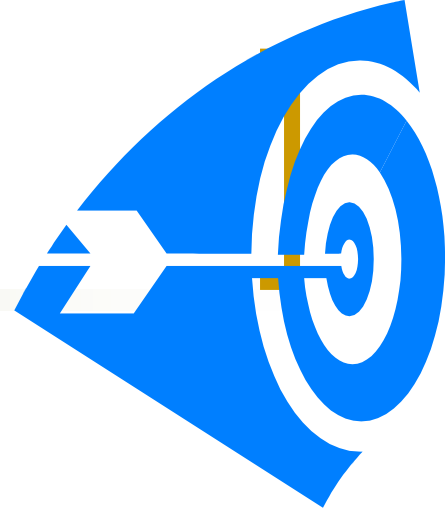
როგორი უნდა იყოს კარგი ლაქტორი?

როგორი უნდა იყოს კარგი ლექტორი?

- აძლევს სტუდენტებს საგნის ძირითადი პრინციპების გაგების საშუალებას
- მეტყველებს მკაფიოდ
- ადეკვატურად მოიცავს თემის არსს
- უზრუნველყოფს კურსის (აზრი, თემა) უწყვეტობას
- უზრუნველყოფს კონსტრუქციულ და სასარგებლო კრიტიკას
- უჩვენებს საგნის ღრმა ცოდნას
- ირჩევს ლექციისათვის შესაფერის რიტმს
- იყენებს მასალას, რომელის ხელმისაწვდომი არ არის სახელმძღვანელოებიდან
- კონკრეტულია
- აკეთებს თეორიული მასალის პრაქტიკული გამოყენების დემონსტრირებას

ლექციის მიზანი

- სტუდენტების მოტივირება?
- იმ მასალის წარმოდგენის სურვილი, რასაც სტუდენტი სხვაგან ვერსად გაეცნობა?
- სტუდენტებისთვის ზოგიერთი მნიშვნელოვანი კონცეფციის და პრინციპის სწავლება

როგორ მოვემზადოთ ლექციისთვის?

- განსაზღვრეთ მიზანი
- შეადგინეთ ლექციის გეგმა
- გამოყავით საკვანძო საკითხები
- განსაზღვრეთ ფორმატი
- რა თვალსაჩინოებების გამოყენებას აპირებთ?
- მოიფიქრეთ როგორ დაიწყებთ და დაასრულებთ ლექციას

პრეზენტაციის ჩვენები:

- ძირითადი საკითხები:
- რაზე უნდა ვილაპარაკოთ?
- როგორ უნდა ვილაპარაკოთ?

რაზე უნდა ვისაუბროთ?

- ❑ შესავალი
- ❑ წარადგინეთ თქვენი თავი
- ❑ დააზუსტეთ წესები, დრო, შინაარსი
- ❑ შეაჯამეთ თქვენი სათქმელი
- ❑ განავითარეთ თემა
- ❑ გადმოეცით მასალა
- ❑ გაუგეთ აუდიტორიას
- ❑ ჩამოაყალიბეთ თქვენი არჩევანი
- ❑ წარმოადგინეთ დასაბუთება
- ❑ წარმოადგინეთ მიზეზი

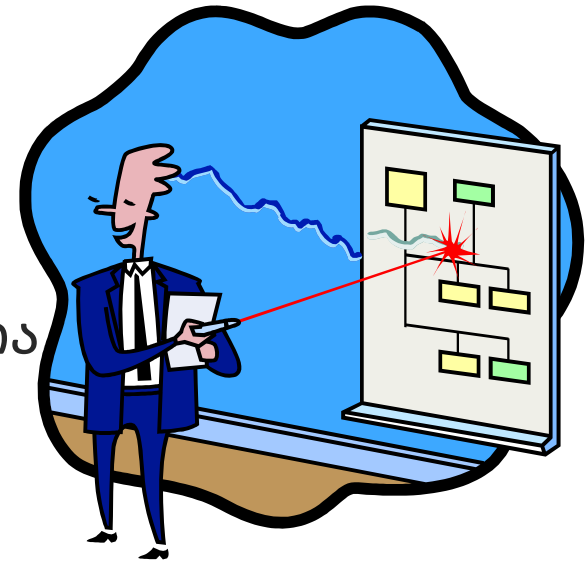
როგორ ვილაპარაკოთ?

პოზა

- ❑ იდეებით სწორად
- ❑ იდეებით სახით აუდიტორიისაკენ
- ❑ არ გაგეფანტოთ ყურადღება
- ❑ ხელებით და სხეულით მოახდინეთ საკითხის ილუსტრირება;
- ❑ კომუნიკაცია
- ❑ ძირითადი საკითხები გადმოეცით ზუსტად და მარტივად
- ❑ თვალსაჩინოებები გქონდეთ მარტივი და ნათელი
- ❑ გამოყავით საკმარისი დრო თვალსაჩინოებების აღსაქმელად

ურთიერთობა აუდიტორიასთან

- მიმართეთ ყველა მსმენელს დროის რაღაც მონაკვეთში
- ნუ გააკეთებთ აქცენტს მხოლოდ ერთ ადამიანზე მთელი პრეზენტაციის მანძილზე
- მნიშვნელოვანია თვალებით კონტაქტი
- ეცადეთ არასოდეს დაკარგოთ აუდიტორია
- შეინარჩუნეთ კონტაქტი
- ჩართეთ აუდიტორია, თუ ამჩნევთ, რომ ინტესესი დაიკარგა
- დააკვირდით O, Q და P ნიშნებს.

შეკითხვები:

- დასაწყისშივე დასახეთ პოლიტიკა
- უზრუნველყავით მსმენელთა აქტიური თანამონაწილეობა
- გააცნობიერეთ შეკითხვა
- უპასუხეთ ან სთხოვეს ვინმეს გასცეს პასუხი

თუ შეკითხვა რთული მოგეჩვენათ

- გააცნობიერეთ
- თავიდან ჩამოაყალიბეთ თქვენი თვალსაზრისი
- გადაეცით პასუხის საშუალება აუდიტორიას
- მოიგეთ დრო
- სთხოვეთ კითხვის დამსმელს, თვითონ გასცეს პასუხი შეკითხვას.

კონტროლი ლექციის მიმდინარეობის პროცესზე

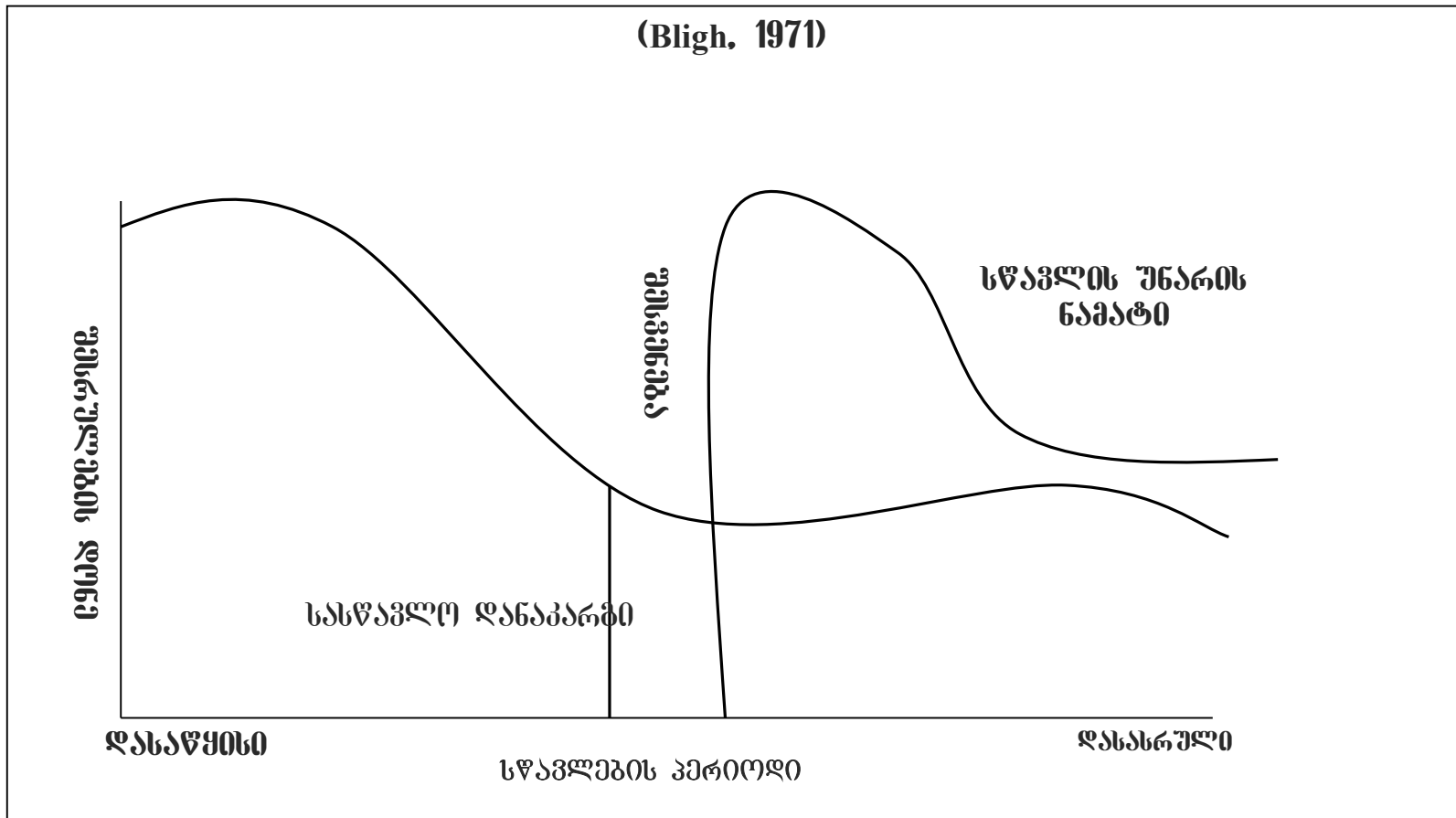
- თქვენ ხართ პასუხისმგებელი აკონტროლოთ დრო

- ცვალებად ტემპი

- ხაზი გაუსვით ფაქტებს და დასკვნებს

სტუდენტების აქტივობის და მოსმენის უნარის ცვალებადობა ლექციის პროცესში

დასასრულს

- შეაჯამეთ ძირითადი აზრი
- რა წაიღეს მსმენელებმა პრეზენტაციიდან... .
- ... თავით?
- ... ხელით?

ლექციის შეფასება

- რა დრო დახარჯეთ ლექციის მომზადებაზე?
- დაგეხმარათ ის ჩანაწერები, რაც მოამზადეთ?
- რამდენად კარგი გამოგივიდათ ვიზუალური მასალა-კარგად თუ იკითხებოდა იქ მოთავსებული ინფორმაცია?
- რა უნდა გააკეთოთ იმისათვის, რომ უკეთ მოამზადოთ და უკეთ წარმოადგინოთ საკითხი?
- მოახერხეთ თუ არა შეკითხვებით დისკუსიის სტიმულირება?
- მიაღწიეთ თუ არა დასმულ ამოცანას?
- როგორი იყო სტუდენტების რეაქცია?

სწავლება მცირე ჯგუფებში

მცირე ჯგუფებში სწავლება არ არის ლექცია
მცირერიცხოვან აუდიტორიასთან

სამი ძირითადი ნიშანი:

- აქტიური მონაწილეობა
- პირისპირ კონტაქტი
- მიზანდასახული აქტივობა

“კარგი ჯგუფი”

- ჯგუფში თბილი, მისაღები, კომფორტული ატმოსფეროა
- ჯგუფი სწავლის პროცესს უდგება, როგორც კოოპერაციულ და არა კონკურენციულ საქმიანობას
- ჯგუფი აცნობიერებს, რომ სწავლა, ეს ის უმთავრესი მიზეზია, რამაც მისი ჩამოყალიბება განაპირობა
- ჯგუფის ყველა წევრის აქტიური მონაწილეობა
- ყველას თანაბარი შანსი აქვს იყოს ლიდერი
- ჯგუფური მეცადინეობები და დავალებები სასიამოვნოა
- შინაარსი ადეკვატურად და ეფექტურადაა მოცული
- შეფასებას ჯგუფი განიხილავს, როგორც სწავლების პროცესის განუყოფელ ნაწილს
- სტუდენტთა დასწრება რეგულარულია
- სტუდენტები მეცადინეობაზე მომზადებულები მოდიან

ჯგუფური მუშაობის პროცესში ადმოცენებული სირთულეები

- რომელიმე სტუდენტს უჭირს დისკუსიაში მონაწილეობა;
- გუნდის მუშაობის ტრადიციების არასათანადო გაგება და ქცევის მისაღები ნორმების განსხვავებული აღქმა;
- არასაკმარისი ცოდნა, რაც ზღუდავს დისკუსიაში მის მონაწილეობას;
- "შეფასების კომპლექსი"

ჯგუფური მუშაობის პროცესში ადმოცენებული სირთულეები (ბიონი)

- ბრძოლა
- "ფრენა"
- "დაწყვილება"
- "დამოკიდებულება"

მასტიმულირებელი მასალები ჯგუფური მუშაობისთვის

- მოკლე ტესტ-კითხვარი
- პაციენტის ისტორია
- ვიდეო (მაგ. მოკლე დაუმთავრებელი სიტუაცია)
- რეალური ან სიმულირებული პაციენტი
- დაკვირვება როლების თამაშზე
- ვიზუალური მასალები (რენტგენოგრაფიები, ფოტოები, სლაიდები, ნიმუშები, სქემები, დიაგრამები, სტატისტიკური მონაცემები)
- აუდიომასალები (მაგ. გასაუბრება, გულის ტონები, ნაწყვეტი რადიოგადაცემიდან)
- სტუდენტის წერილობითი ანგარიში პროექტის ან პაციენტის შესახებ
- პაციენტის მართვის პრობლემა ან მოდიფიცირებული ესე-შეკითხვა (სიტუაციური ანალიზი)
- სტატია ჟურნალიდან ან სხვა წერილობითი მასალა

მცირე ჯგუფებში დისკუსიის ტექნიკის ალტერნატიული ვარიანტები

- ერთი-ერთზე დისკუსია
- “მოზუზუნე” ჯგუფები
- ტვინის შტურმი
- როლური თამაში
- შესაფასებელი დისკუსია

ერთი-ერთზე დისკუსია

- ჯგუფის პირველი შეხვედრისას "ყინულის ღღობის" საუკეთესო საშუალებაა და ხელს უწყობს მოსმენის ჩვევების გაუმჯობესებას;
- მისი გამოყენება რეკომენდებულია რაიმე სადავო ან ეთიკური საკითხის განხილვისას.

ერთი-ერთზე დისკუსია

პროცედურა

- ჯგუფი მასწავლებლის ჩათვლით იყოფა წყვილებად. თითოეულ მსმენელს პირობითად ვუწოდოთ A და B.
- A პიროვნება ესაუბრება B-ს 3-5 წუთი დისკუსიისათვის შერჩეულ თემაზე;
- პიროვნება B ისმენს და ერიდება შეკითხვების დასმას ან ისეთ ქცევას, რაც საუბარს შეაფერხებს;
- შემდეგ როლები იცვლება და ახლა B ესაუბრება A-ს;
- ბოლოს ჯგუფი ისევ იკრიბება;
- თითოეული პიროვნება ჯერ წარმოადგენს თავის თავს, ხოლო შემდეგ მოკლედ იმეორებს მოსაუბრის ნაამბობს.

“მოზუზუნე” ჯგუფები

- ხელს უწყობს მსმენელთა აქტიურ მონაწილეობას, მაგრამ ხშირად ძნელი სამართავია;

პროცედურა

- ჯგუფი იყოფა ქვეჯგუფებად. თითოეულში 3-4 სტუდენტია
- რამოდენიმე წუთის განმავლობაში ქვეჯგუფებში მიმდინარეობს დისკუსია
- დავალება გასაგები უნდა იყოს
- თითოეული ქვეჯგუფი მოხსენებას აკეთებს დიდი ჯგუფის წინაშე

ტვინის შტურმი

მიზანი:

- ❑ დიდი რაოდენობის და სხვადასხვა სახის იდეების გენერირება ხანმოკლე დროის განმავლობაში;
- ❑ შემოქმედებითი აზროვნების განვითარება

ტვინის შტურმი

პროცედურა

1. აუხსენით ჯგუფს ტვინის შტურმის ჩატარების წესები:
 - ✓ იდეების გენერირების სტადიაში გამორიცხეთ კრიტიკა
 - ✓ მისაღებია ყველა იდეა
 - ✓ მიზანია იდეების სიმრავლე (რაოდენობის ხარისხში გადასვლის შანსის გათვალისწინებით)
 - ✓ შეეცადეთ მოახდინოთ იდეების კომბინირება და გაუმჯობესება
2. ჩამოაყალიბეთ პრობლემა
3. მიეცით ჯგუფს იდეების მშვიდად მოფიქრების და მათი ჩაწერის დრო
4. შემდეგ იდეები გადაიწერეთ დაფაზე ან ისეთ თვალსაჩინო ადგილას, სადაც ყველას ექნება მათი დანახვის საშუალება
5. იდეების ჩამოთვლის, კომბინირების და გაუმჯობესების შემდეგ იწყება დისკუსია და შეფასება.

როლური თამაში

მნიშვნელობა

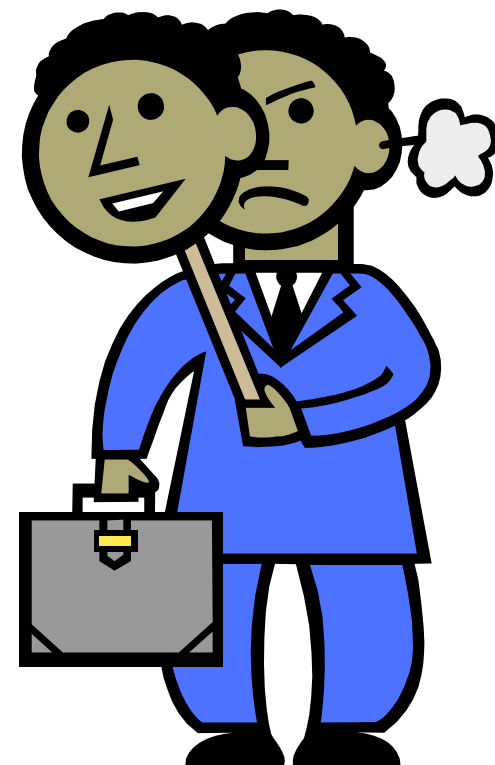
- კონსულტირების ჩვევების განვითარება საკმაოდ ძნელია, რადგანაც ისინი თვისობრივი ხასიათისაა
- პროფესიული კონსულტირების ჩვევები შესაძლებელია განსხვავდებოდეს ჩვეულებრივი კონსულტირების ჩვევებისაგან
- მხოლოდ რეგულარული პრაქტიკა შეიძლება დაეხმაროს მოსწავლეს, გახდეს კომპეტენტური
- უახლოვდება რეალურ სიტუაციას
- მოსწავლეთა "უსაფრთხო" გარემოში პრაქტიკა შესაძლებლობას იძლევა გვეპატიოს შეცდომა
- შესაძლებლობას იძლევა მოვანდინოთ ყურადღების კონცენტრირება სპეციფიკურ ჩვევებზე
- მოსწავლეებს საშუალებას აძლევს გამოხატონ კონსულტირების სხვადასხვა სტილები
- რეგულარული უკუგება ავითარებს ალტერნატიულ გადაწყვეტილებებს
- საშუალებას იძლევა საკუთარი თავი გამოვცადოთ პაციენტის როლში
- ნებას აძლევს "პაციენტს" კომენტარი გაუკეთოს "ექიმის" ქცევას

როლური თამაშის გამოყენების შეზღუდვები

- ამ მეთოდით შესაძლებელია უმთავრესად ქცევითი ჩვევების შესწავლა
- როლური თამაში წარმოადგენს სიტუაციის აღწერას და არა პროტოკოლს, თუ როგორ უნდა წარიმართოს კონსულტაცია
- შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს მონაწილეთა რეზისტენტობას
- ნათელი წესების არარსებობას ან მათ დარღვევას შესაძლებელია მოსალოდნელის საწინააღმდეგო ეფექტი ჰქონდეს

სცენარის მომზადება როლური თამაშებისთვის

- ვისი სწავლება გსურთ?
- რისი სწავლება გსურთ?
- განსაზღვრეთ ცალკეული
როლური თამაშის ამოცანა
- შექმენით სცენარი
პაციენტისათვის
- შექმენით სცენარი
ექიმისათვის

მაგალითი: სცენარი პაციენტებისთვის

თქვენ ბრძანდებით:

.... წლის ქალბატონი

ექიმს მიმართეთ ჩივილებით

თქვენი ამოცანაა

დამატებითი ინფორმაცია...

მაგალითი: სცენარი ექიმისთვის

- თქვენ მოგმართათ უცნობმა პაციენტმა, რომელიც ითხოვს დაუყოვნებლივ კონსულტაციას შემდეგთან დაკავშირებით
- ან თქვენ იცნობთ ბატონ ლ. კ.-ს დაახლოებით 10 წელია და იგი ჩვეულებრივ მოგმართავთ მიზეზით. ამჟამად ბატონმა ლ.კ. –მა მოგაკითხათ-ის გამო
- 3 წლის წინ იგი ოპერირებული იყო-ის გამო. მის ლაბორატორიულ ანალიზებში ერთ თვის წინ აღინიშნებოდა

როლური თამაშის განხორციელება

- ჩამოაყალიბეთ აუდიტორიის ქცევის წესები და დაიცავით ისინი
- ნუ ელჩით "ბრწყინვალე მსახიობურ ნიჭს"
- მიეცით აუდიტორიას ინსტრუქცია დავალების შესახებ
- ჩაუტარეთ "'პაციენტს" ინსტრუქტაჟი, თუ როგორ უნდა მოიქცეს
- მიეცით საკმარისი დრო შესრულებისათვის
- წახალისეთ უკუგება
- შეაჯამეთ

ჩვეულებრივი პრობლემები როლური თამაშის დროს

- აუდიტორია არ გყვებათ
- მონაწილეები რეჟისტენტულები არიან
- როლური თამაშის მთავარი ამოცანა არ არის მიღწეული
- "პაციენტი" იწყებს მოქმედებას ექიმის "შინაგანი კანონების" მიხედვით
- "ექიმი" თავს წარუმატებლად გრძნობს
- უკუგება არაკონსტრუქციულია

შეჯამება

- შექმენით უსაფრთხოებისა და ნდობის ატმოსფერო
- ახსენით როლური თამაშის მიზეზები
- განახორციელეთ როლური თამაში
- თუ შესაძლებელია, გადაიღეთ ვიდეოკამერით
- წახალისეთ მოსწავლეები, რათა მათ მისცენ რეაქცია იმაზე, თუ რა ხდება

პლენარული სესია

პროცედურა

- ქვეჯგუფები ერთიმეორის პირისპირ სხდებიან
- A ქვეჯგუფის მომხსენებელი მოკლედ წარმოუდგენს სხვა ჯგუფებს თავისი ჯგუფის დისკუსიის შინაარსს
- B ქვეჯგუფის მომხსენებელი სთხოვს ყველა სხვა ქვეჯგუფის (B, ჩ, D და ა.შ) წევრებს დაუსვას შეკითხვები სადისკუსიო თემის გარშემო A ქვეჯგუფის ნებისმიერ წევრს.
- 10 წუთში B ქვეჯგუფის მომხსენებელი წარმოადგენს საკუთარი ქვეჯგუფის დისკუსიის შედეგებს. პროცესი მეორდება თითოეულ ქვეჯგუფში.
- დროის ლიმიტი (10 წუთი ან შეიძლება მეტი ან ნაკლები, როგორც შეთანხმდებით) მკაცრად უნდა იქნას დაცული.

შესაფასებელი დისკუსია

პროცედურა

- მეცადინეობის დასაწყისში მოსწავლეებს ეძლევათ წინადადება დაწერონ ჯგუფის მუშაობის 1-2 გვერდიანი შეფასება სწავლების პროცესის და შესასწავლი საკითხების შესახებ;
- თითოეული მოსწავლე უკითხავს ჯგუფს საკუთარ შეფასებას;
- ჯგუფის თითოეულ წევრს ეძლევა კითხვების დასმის და კომენტირების საშუალება.
- წარმატების მისაღწევად საჭიროა ისეთი ატმოსფეროს შექმნა, სადაც როგორც დადებითი, ისე უარყოფითი აზრი თავისუფლად იქნება გამოთქმული.

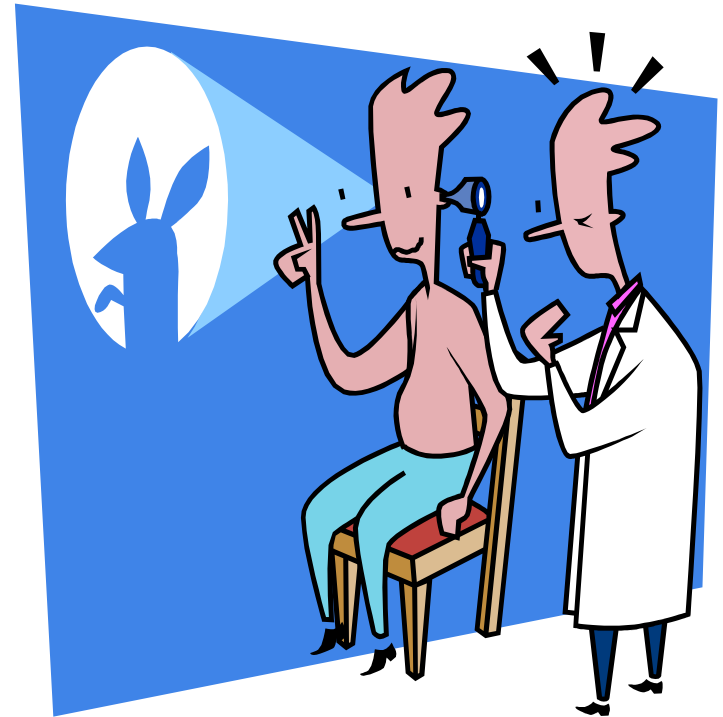
სემინარი

განმარტება:

დისკუსიაზე დაფუძნებული ჯგუფური
მეცადინეობა, რომელსაც უძღვება
საგნის ღრმად მცოდნე პიროვნება

პრაქტიკული და კლინიკური ჩვევების სწავლება

- პრაქტიკა
- უშუალო მეთვალყურეობა

მასწავლებელი, რომელსაც ეფექტური კლინიკური სწავლების უზრუნველყოფა შეუძლია

- ცდილობს უზრუნველყოს სტუდენტების აქტიური მონაწილეობა კლინიკურ პროცესში და ერიდება, მათთვის მხოლოდ პასიური დამკვირვებლის სტატუსის შექმნას;
- მუდმივად ახდენს სწავლების ამ ფორმის მიმართ თავისი პოზიტიური დამოკიდებულების დემონსტრირებას;
- ანვითარებს პრობლემის გადაჭრის ჩვევებს;
- ფოკუსი კლინიკური მასალისა და ბაზისური და მეცნიერული მონაცემების ინტეგრაციაა. იგი დროის დიდ ნაწილს არ უთმობს ფაქტობრივი მასალის დიდაქტიკურ სწავლებას.
- უშუალოდ უწევს მეთვალყურეობას სტუდენტს, როდესაც იგი პაციენტს სინჯავს ან ანამნეზს აგროვებს, კორექტული სახით მაშინვე აძლევს მას შენიშვნებს ან აკეთებს კომენტარს.
- უზრუნველყოფს იმას, რომ სტუდენტებს ჰქონდეთ საშუალება პრაქტიკულად გამოიყენონ თავიანთი კლინიკური ჩვევები.
- კარგი მოდელია მოსწავლეებისათვის, განსაკუთრებით პაციენტთან ურთიერთობის ჩვევების თვალსაზრისით.
- სწავლება მასტიმულირებელი და საინტერესოა.
- სწავლება პაციენტზეა ორიენტირებული და არა დაავადებაზე.
- სტუდენტებისადმი მეგობრულადაა განწყობილი და ყველანაირად ცდილობს დაეხმაროს მათ.

სწავლა პროექტზე მუშაობის საშუალებით

- პრაქტიკული სწავლის ალტერნატიული სტრატეგიაა
- მოსწავლე ირჩევს საკითხს და მიმართულებას, და აკეთებს მოხსენებას ან გეგმას, რომელშიც სახავს დასმული პრობლემის გადაჭრის გზას.
- მეთოდი მოსწავლის შესაძლებლობების უფრო ფართოდ გამოყენების და ახალი უნარ-ჩვევების შეძენის საშუალებას იძლევა.
- მოითხოვს ინიციატივას, შემოქმედებით მიდგომას და ორგანიზაციულ ნიჭს.

[

პრობლემაზე
ორიენტირებული
სწავლება

პრობლემაზე ორიენტირებული სწავლება ფაქტები

- სტუდენტებისათვის სწავლების ეფექტური გზაა რეალური პრობლემების განხილვა და ამ პრობლემების გადაჭრისათვის აუცილებელი ინფორმაციის მოპოვებაში დახმარება (დევიე);
- სტუდენტები ვერაფერს სწავლობენ, როდესაც მათ "პრობლემის გადაჭრის მზა რეცეპტს სთავაზობენ;
- 1960 წელს ონტარიოში მაკმასტერის სამედიცინო სკოლამ ჩაატარა კურსი, რომლის კურიკულუმი მთლიანად პრობლემაზე ორიენტირებულ სწავლებას ეფუძნებოდა;
- ევროპაში პირველად ასეთი კურსი 1974 წელს მასტრიჩის სკოლაში ჩატარდა;
- დღეისათვის პრობლემაზე ორიენტირებულ სწავლებას იყენებს მსოფლიოს 150-მდე სამედიცინო სკოლა (საერთო რაოდენობის 10%)

პრობლემაზე ორიენტირებული სწავლების უპირატესობები

- ხელს უწყობს ღრმა და არა ზედაპირულ სწავლას;
- ანვითარებს თვით-სწავლის ჩვევებს;
- უზრუნველყოფს მასტიმულირებელი სასწავლო გარემოს შექმნას;
- ხელს უწყობს სტუდენტებსა და სასწავლო დაწესებულების მტატს შორის ინტერაქტიული დამოკიდებულების ჩამოყალიბებას;
- ხელს უწყობს დისციპლინათაშორისი კავშირების ჩამოყალიბებას-მაგ. ბაზისური და კლინიკური მეცნიერებები;
- სახალისოა, როგორც სტუდენტების, ასევე მასწავლებლისათვის;
- ხელს უწყობს ცოდნის შენარჩუნებას (რეტენციას);
- ზრდის სტუდენტების მოტივაცია.

პრობლემაზე ორიენტირებული სწავლების ნაკლი

- სიძვირე;
- მოითხოვს შედარებით მეტ დროსა და ადამიანურ რესურსს;
- მეცადინეობის პროცესში გაზრდილია მასწავლებლისა და სტუდენტების ფსიქოლოგიური დატვირთვა (მეცადინეობა საკმაოდ სტრესულია);
- შედარებითი დაბალეფექტიანობა;
- ბაზისური ცოდნის ათვისებისათვის შეზღუდული შესაძლებლობები;
- მისი განხორციელება დიდ აუდიტორიაში ან სტუდენტების ჯგუფში, რომლებიც ენთუზიაზმით არ გამოირჩევიან ძნელია

პრობლემაზე ორიენტირებული სწავლების ძირითადი პრინციპები

- სტუდენტები მუშაობენ პრობლემაზე, კერძოდ განსაზღვრავენ, თუ რა არ იციან და რის შესწავლა სჭირდებათ პრობლემის კარგად გასაგებად (და არა მხოლოდ მის გადასაჭრელად);
- ეს მეთოდი ხელს უწყობს ინფორმაციის უკეთ დამახსოვრებას და თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების ჩვევების განვითარებას;

პრობლემაზე ორიენტირებული მოდულის ძირითადი მიზნები

- ცოდნის ინტეგრაცია და კონკრეტული პრობლემის გაგება სწავლების სპეციფიკური ამოცანების შესრულებისას;
- პრობლემის გადაჭრისა და თვით-სწავლის ჩვევების განვითარება.

პრობლემაზე ორიენტირებული მეთოდოლოგიის განხორციელების ხერხები

- პრობლემის გახსნა ხელმძღვანელობით (Guided discovery)
- პრობლემის გახსნა დამოუკიდებლად (Open discovery)

ინსტრუქცია

პრობლემაზე ორიენტირებული სწავლების განხორციელებისათვის

- პრობლემაზე ორიენტირებული სწავლება მცირე ჯგუფებში მუშაობისას (არაუმეტეს 5-10 მსმენელისა) ხორციელდება;
- ჯგუფში მუშაობს ტუტორი, რომელიც, ფასილიტატორის როლს ასრულებს;
- ტუტორი მსმენელებს ცოდნას ან პრობლემის გადაჭრისათვის აუცილებელ სხვა ინფორმაციას არ გადასცემს;
- აუცილებელი პირობაა მსმენელთა დამოუკიდებელი მუშაობა (თვით-სწავლა).

პრობლემების შერჩევა კრიტერიუმები

- პრობლემა გავრცელებული უნდა იყოს;
- პრობლემა უნდა იყოს საკმარისად ღრმა და სპეციფიკური, იმისათვის, რომ სტუდენტებმა მისი გადაწყვეტის პროცესში შეიძინოს სათანადო ცოდნა და უნარ-ჩვევები.

ეს უნდა იყოს კონკრეტული პაციენტის ან ზოგადად, რომელიმე სამედიცინო პრობლემა, რომლის მართვისათვისაც სტუდენტს შემდეგი პროცესის განხორციელება მოუწევს:

პრობლემის ანალიზი

- ცოდნა, რომელიც პრობლემის გაგებისა და გადაჭრისთვისაა საჭირო
- განსაზღვრა-რა უნდა შეისწავლოს დამოუკიდებლად
- განსაზღვრა-როდისთვის შეძლებს იმის შესწავლას, რაც პრობლემის გადაჭრისათვის დასჭირდება
- პრობლემის გადაჭრის მცდელობა-ახლად შეძენილი ცოდნის პრაქტიკული გამოყენება
- საჭიროების შემთხვევაში, ციკლი შეიძლება განმეორდეს

**მულტიდისციპლინური
სწავლება**

რა არის მულტიდისციპლინური სწავლება

- სწავლა სხვა პროფესიონალებისაგან და სწავლას მათ შესახებ;
- ერთობლივი მუშაობისათვის აუცილებელი ცოდნისა და ჩვევების შექმნა;
- საკუთარი პროფესიული როლის გააზრება გუნდური მუშაობის პროცესში.

მულტიდისციპლინარული სწავლების პოტენციური სარგებელი

- ხელს უწყობს სხვადასხვა სფეროს პროფესიონალთა შორის ორმხრივი ურთიერთგაგების ჩამოყალიბებას;
- აძლიერებს პროფესიულ ემპათიას და ხელს უწყობს სხვა დარგის სპეციალისტთა ჩვევების უკეთ გააზრებას;
- აუმჯობესებს ურთიერთკავშირს სხვადასხვა პროფესიონალებს შორის;
- ხელს უწყობს რეფერალის პროცესის სწორად აწყობას;
- პროფესიონალების მეტ მნიშვნელობას ანიჭებენ პაციენტის მომსახურების პროცესის მთლიანობას (ჰოლისტიკურობას);

მულტიდისციპლინარული სწავლების პოტენციური სარგებელი

- ხელს უწყობს გუნდის ფორმირებას, პროფესიონალებს შორის ნდობის გაძლიერებას და თანამშრომლობას;
- სტუდენტები უკეთ აცნობიერებენ საკითხის არსს;
- ამცირებს „სტერეოტიპის“ ზეგავლენას;
- ასუსტებს პროფესიებს შორის საზღვრებს;
- იძლევა სასწავლო რესურსის მაქსიმალური გამოყენებისა და გაზიარების საშუალებას;
- ამცირებს გაორებებს (დუპლიკაციას) სასწავლო პროცესში

თუმცა . . .

- მხოლოდ მცირე ემპირიული ფაქტები ადასტურებს, რომ „ერთობლივი მეცადინეობები“ უდავოდ გააუმჯობესებს „ერთობლივი მუშაობის“ ხარისხს;
- დიპლომამდელ ეტაპზე სწავლების ამ ფორმას სტუდენტები დადებითად არ ეკიდებიან, ვინაიდან მათთვის ჯერ კიდევ ბუნდოვანია მომავალში საკუთარი პროფესიული როლი;

მულტიდისციპლინარული მეცადინეობის დაგეგმვისას უნდა გაითვალისწინოთ

მსმენელებთან დაკავშირებული ფაქტორები,
როგორცაა:

- ❑ რამდენად შეთავსებადია ერთმანეთთან პოტენციური სტუდენტების განათლების დონე და პროფესიული გამოცდილება;
- ❑ რამდენი მსმენელის მონაწილეობაა მიზანშეწონილი კონკრეტულ შემთხვევაში;
- ❑ როგორია პოტენციური სტუდენტების ცოდნა, ჩვევები და მიდგომა და როგორ აისახება ეს მულტიდისციპლინარული სწავლების პროცესზე.

მულტიდისციპლინარული მეცადინეობის დაგეგმვისას უნდა გაითვალისწინოთ

მასწავლებლებთან დაკავშირებული ფაქტორები:

- ❑ რამდენად კომფორტულად გრძნობს თავს მასწავლებელი ამ როლში;
- ❑ მასწავლებლის შერჩევაზე მეტად მნიშვნელოვანია იმის უზრუნველყოფა, რომ თითოეულ პროფესიულ ჯგუფში გამოიყოს გამოცდილი ლიდერი, რომელიც დაეხმარება მასწავლებელს მეცადინეობის წარმართვაში იმგვარად, რომ თითოეულმა პროფესიონალმა მიიღოს ის, რაც მას ნამდვილად სჭირდება;
- ❑ მასწავლებელი მულტიპროფესიული აუდიტორიისთვის „პროფესიული როლის მოდელს“ უნდა წარმოადგენდეს;

მულტიდისციპლინარული მეცადინეობის ორგანიზება

- ეცადეთ თავიდან აიცილოთ ნებისმიერი ფაქტორი, რაც ნაზს გაუსვამს განსხვავებას მეცადინეობაში მონაწილე პროფესიონალებს შორის;
- უმჯობესია, თუ სხვადასხვა პროფესიონალები ერთმანეთთან ახლოს დასხდებიან;
- შექმენით ნეიტრალური, კომფორტული გარემო;
- მსმენელები ერთმანეთს შესაძლოა არ იცნობდნენ, ამიტომ მნიშვნელოვანია „ყინულის ღღობის“ ტექნიკის გამოყენება;
- მეცადინეობის მსვლელობისას არ დაუშვათ რომელიმე პროფესიის დომინირება;
- კარგი იქნება, თუკი საერთო ჯგუფში სხვადასხვა პროფესიის მსმენელებისაგან მცირე ჯგუფებს ჩამოაყალიბებთ, რომელსაც პროგრამის მთელი მიმდინარეობის პროცესში შეინარჩუნებთ.

მულტიდისციპლინარული მეცადინეობებისას შეგიძლიათ გამოიყენოთ

- „ყინულის ლღობის ტექნიკა“
- პრობლემის გადაჭრის სავარჯიშოები, რაც ანალიზსა და ინფორმაციის ურთიერთგაზიარებას მოითხოვს და, რაც ხელს შეუწყობს გუნდის ფორმირებას;
- დისკუსიები საკვანძო საკითხების გარშემო;
- კონკრეტულ შემთხვევებზე დამყარებული დავალებები, რისთვისაც საჭირო იქნება თეორიული ცოდნის პრაქტიკულ განზომილებაში გადმოტანა;
- დისკუსია ერთიმეორის პროფესიული როლის თაობაზე;

დავალება

რა თემებზეა მიზანშეწონილი
მრავალდისციპლინარული
მეცადინეობების ჩატარება ოჯახის
ექიმებისა და ზოგადი პრაქტიკის
ექთნებისთვის

